

Byznys v Česku

Uvažujeme o pražské pobočce naší privátní banky, říká princ Konstantin z Lichtenštejna.

ROZHOVOR
str. 12–13

LIDL
Správná volba

XXL
TYDEN

VÍCE UVNITŘ

OD PONDĚLÍ
23. LEDNA

26401333 INZERCE

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 25,414/-0,085 Kč ➔ PX • 928,53/-0,02% ➔ EURO STOXX 50 • 3299,44/+0,28% ➔ ZLATO • 1200,55\$/+0,38%

KOMENTÁŘ: KDE VZAL BABIŠ PENÍŽE? / str. 14

Krátce

Banky budou moci požadovat otisky či selfie

Kvůli ověření totožnosti budou moci banky už za rok požadovat od klientů při platbách přes internet nebo výběru peněz z bankomatu biometrické údaje. Zda půjde o otisk prstu, selfie či DNA stanoví směrnice Evropské komise. **str. 2**

Zemědělská půda loni zdražila o čtvrtinu

Průměrná cena hektaru zemědělské půdy loni činila 204 tisíc korun. Meziročně to znamená nárůst o čtvrtinu. Částky vyplácené za půdu zvyšuje nejen zájem farmářů, ale také investičních fondů, které se podílejí na polovině obchodů. **str. 6**

Začíná svět podle Donalda Trumpa

Po páteční inauguraci učinil Donald Trump první kroky ve funkci prezidenta USA. Vykročil proti Obamově zdravotnické reformě a pozval na tento týden do Států britskou premiérku Theresu Mayovou. **str. 10**

Češi kupují i jídlo mobilem

Při nakupování **na internetu** lidé čím dál více používají mobilní telefony. Mnohem častěji nakupují on-line i **senioři**. Tržby e-shopů rostou nejrychleji v sektoru **potravin**. **BYZNYS / str. 5**

 twitter.com/e15news

PAVEL RYSKA:

Stát u nás přerozděluje 42 procent HDP. Ten zbytek pak těžce reguluje. Je třeba opakovat socialistům: kapitalismus nekritizujte – nemáme ho.

Zápisník Jany Havligerové

To zase byl týden

Strana zelených o víkendu sjezdovala. Nově bude používat zkratku Zelení, a podle šéfa strany Matěje Stropnického by se nyní měli spojit s těmi silami, které budou hájit svobodu a politickou sféru oddělenou od ekonomické, do „antiautoritářského bloku“. Kromě toho na sjezdu neprošel návrh od jedné z delegátek na zkratku „Zelené“ namísto „Zelení“ ani návrh, aby se v diskuzi povinně museli střídát muži a ženy. Stropnický sice neřekl, jak úzké spojení s ostatními politickými silami si představuje, je ale jasné, že taková snaha bude mít mnohá úskalí.

Ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová zjistila, že sněmovna není bezbariérová. K fenomenálnímu objevu došla poté, co na svou tiskovou konferenci v dolní komoře parlamentu vzala vozíčkáře, ředitele Pestré společnosti Michala Pragera, a viděla, že do tiskového sálu se člověk na elektrickém vozíku nemůže dostat. Paní ministryni k nevěšdní všímavosti blahopřejeme.

Návrh nového zákona o pohřebnictví vyvolal u předkladatelky ministryně Karly Šlechtové z ANO přímo existenciální krizi. „Šla jsem do toho, abych vykonávala funkci správně a pro občany, protože jsem jedna z nás... A nikdo si toho nevází. Jsem veřejný majetek a nemám právo na nic a držet ústa, když si zákonodárci dělají, co chtějí. Je to smutné, hnusné, celý systém, proti kterému bojuji,“ napsala na Facebooku. Ona funkci nevzala dobrovolně?

Protagonisté dne

Tomáš ČUPR

SPOLUZAKLADATEL ROHLIK.CZ

Prodejce potravin přes internet loni více než ztrojnásobil svůj obrát. Kromě dalšího růstu letos chystá expanzi do velkých měst po celém Česku.

str. 5

Florentino PÉREZ

PREZIDENT REALU MADRID CF

Fotbal v Evropě vydělává nejvíce ve své historii a Real Madrid je v čele tabulky superklubů, které ročně vydělávají stovky milionů eur.

str. 7

Brad GREY

ŠÉF PARAMOUNT PICTURES

Studio získalo od dvou čínských společností miliardu dolarů, které může investovat na výrobu nových filmů a zlepšení přístupu na čínský trh.

str. 9

BRUSLAŘI NA PŘEHRADĚ

Foto: ČTK

NA LIPNO v letošním roce poprvé vyrazili oficiálně bruslaři. „Od soboty se bruslí na dvoukilometrovém oválu na jezeře, led je silný 19 centimetrů,“ řekl mluvčí lipenského areálu Vojen Smíšek.

Banky budou moci chtít otisk prstu či selfie

■ Přísnější pravidla pro elektronické platby stanoví nové nařízení EU. Česko bude muset zřejmě urychleně přijmout zákon, který začne platit od příštího ledna.

Pavel Otto

Kvůli „silnému“ ověření totožnosti budou moci banky už za rok požadovat od klientů při platbách přes internet nebo výběru peněz z bankomatu biometrické údaje. Zda půjde o otisk prstu, selfie či o DNA stanoví směrnice Evropské komise, respektive technické standardy Evropského orgánu pro bankovníctví.

Přijetí nařízení je pro všechny členy EU povinné. Aby platilo i v Česku, bude muset parlament zřejmě ve zrychleném režimu schválit nový zákon o platebním styku. Ministerstvo financí ho už předložilo Legislativní radě vlády.

„Silné ověření se nebude týkat všech elektronických plateb. Jsou připravovány technické standardy, které mají stanovit výjimky z této povinnosti. S výjimkami tedy počítá i zákon. O podobě standardů se nyní intenzivně

diskutuje,“ uvedl Jakub Vintrlík z tiskového oddělení ministerstva.

Jisté je zatím to, že půjde o kombinaci dvou údajů, a to běžných přihlašovacích a věcí v moci plátce, jako je jeho mobilní telefon nebo právě biometrický údaj. „Nově bude vyžadováno při zadání platební transakce přes internet či jiný elektronický kanál silné ověření uživatele. Toto opatření má za cíl zajistit větší bezpečnost placení přes internet. Při silném ověření je vyžadována kombinace alespoň dvou způsobů ověření,“ uvádí se v důvodové zprávě k návrhu zákona.

Ministerstvo tvrdí, že poskytování otisku prstu, selfie nebo DNA bude dobrovolné. „Půjde jen o možnost. Jak bude systém dvoufaktorového ověření nastaven, je

věcí dohody mezi bankou a klientem. Biometrické údaje banka vyžadovat může, ale také nemusí. Nebude-li klient se způsobem dvojího ověření u konkrétní banky spokojen, může přejít k jiné bance,“ dodal Vintrlík.

Normu, která zakotví unijní směrnici v českém právním řádu, chce ministerstvo odsouhlasit bez projednání ve výborech Poslanecké sněmovny, tedy hned v prvním čtení. Podle úřadu Andreje Babiše (ANO) je její včasné přijetí s ohledem na podzimní parlamentní volby nepravděpodobné a Česku tak hrozí postih od Evropského soudního dvora. Transpozice nařízení musí být ve všech členských státech EU provedena nejpozději do 13. ledna 2018, aby platební styk fungoval v celém společenství stejně.

Z doporučení se stane povinná norma

Pravidla silného ověření uživatelů internetových a dalších elektronických plateb existují jako doporučení Evropského orgánu pro bankovníctví od prosince 2014. Proto některé banky začaly požadovat například ověřovací SMS. Změnou je to, že nová směrnice zavádí nyní již dobrovolný standard jako povinnou normu. Využití biometrických údajů je podle českého ministerstva financí v jím navrhovaném zákoně stanoveno jako možnost pro využívání nových technologií. Nakládání s těmito citlivými daty bude nadále podléhat legislativě o ochraně osobních údajů.

Sobotka má zatím podporu stoprocentní

■ **Ministr vnitra Milan Chovanec dostal na jižní Moravě konkurenci v osobě Jeronýma Tejce.**

Premiér Bohuslav Sobotka získal nominace na předsedu ČSSD na všech 12 krajských konferencích, které se před březnovým volebním sjezdem dosud konaly. O víkendu mu vyjádřili podporu stranici v Olomouckém a Jihomoravském kraji i na Vysočině. Prvním místopředsedou by podle většiny regionálních organizací měl zůstat ministr vnitra Milan Chovanec, kterého si po svém boku přeje i Sobotka. Jen jihomoravská ČSSD na tuto funkci nominovala Jeronýma Tejce. Kandidáty do vedení budou v příštích týdnech ještě vybírat sociální demokraté v Moravskoslezském a Jihočeském kraji.

Sobotka chce získat na sjezdu silný mandát s cílem obhájit vítězství v podzimních volbách do sněmovny. Zatím nemá protikandidáta, kritik jeho politiky Tejc usiluje jen o funkci statutárního místopředsedy.

Jihomoravská ČSSD je první, která nominovala na statutárního místopředsedu

někoho jiného než Chovance. Sobotka už dříve řekl, že k Tejce nemá důvěru a chce pokračovat v tandemu s ministrem vnitra. Sobotka ani Tejc neměli ve své domovské organizaci protikandidáta. „Bez podpory členů sociální demokracie na jižní Moravě bych se o pozici dvojky

nemohl ucházet. Myslím si, že každý musíme přesvědčit nejprve vlastní, kteří nás znají, a potom můžeme postoupit o krok výš a přesvědčovat ostatní. Proto jsem rád, že mám podporu jihomoravské ČSSD, i když má premiér Sobotka odlišný názor,“ řekl Tejc.

Sobotka uvedl, že klíčové bude rozhodnutí sjezdu. „Podporuji pana Chovance, ale dalo se očekávat, že na jižní Moravě bude jiná nominace. Jsme demokratická strana a myslím si, že je v pořádku, že je na jednotlivé funkce více kandidátů,“ řekl Sobotka. /čtk/

Zákon o použití zbraně půjde na vládu

Ministerstvo vnitra by mělo do měsíce předložit vládě návrh ústavního zákona, podle něhož by se mělo povýšit právo použít legálně držené zbraně k zajištění bezpečnosti Česka.

264013/42

INZERCE

OD PONDĚLÍ 23. LEDNA

Správná volba

XXXL TÝDEN

KUŘECÍ PRSŇÍ ŘÍZKY
chlazeno, baleno v ochranné atmosféře, cca 1 kg

cena za 1 kg

109.-

OLIVOVÝ OLEJ
extra panenský

1 l

129.-

200 g

7.90

SMETANOVÝ JOGURT
meruňka / jahoda / višňe / stracciatella / s příchutí vaječného likéru / lískový oříšek, 100 g = 3,95 Kč

VIDEORECEPTY PODÍVEJTE SE A HLASUJTE NA KUCHYNELIDLU.CZ

Nabídka zboží platí od 23. 1. do 29. 1. 2017 nebo do vyprodání zásob. Chyby v tisku vyhrazeny. Ceny jsou bez dekorace. Lidl si vyhrazuje právo změn v balení a variantě nabízeného zboží. Odběr možný jen v obvyklém množství.

Krátce

Zelení získali partnery pro volby

Strana zelených bude v podzimních volbách do Sněmovny usilovat o hlasy voličů s hnutím Změna a členy zaniklého Hnutí Zelení. Strana na sjezdu v Hradci Králové schválila dlouhodobý program, představila stínovou vládu a změnila své logo.

Smogová situace platí v sedmi krajích

Celkem v deseti krajích Česka jsou zhoršené rozptylové podmínky. Kvůli vysokým koncentracím polévatého prachu platí v sedmi regionech smogová situace. V dalších třech krajích je vzduch ještě více znečištěný, proto v Praze, Středočeském a Olomouckém kraji vyhlásili meteorologové signál regulace. /čtk/

Rušnou Národní třídu čeká zklidnění

■ Pražský bulvár bude obousměrný, přibudou zpomalovací prahy i cyklopruh.

Radnice Prahy 1 na úpravy úseku mezi Voršilskou a Spálenou ulicí vydá letos téměř 28 milionů korun. Na Národní třídě vzniknou široké zpomalovací prahy určené pro přecházení. Vyplývá to ze schváleného rozpočtu městské části. Do budoucna plánuje upravit ještě část k Jungmannovu náměstí, mohla by být obousměrná.

V první části úprav se kromě zpomalovacích pruhů počítá s úpravou chodníků a výsadbou 11 stromů. Navazující úpravy se dotknou části Národní od křižovatky se Spálenou k Jungmannovu náměstí. Letošní rozpočet počítá s 2,5 milionu korun na přípravu projektu.

„Národní by se měla zklidnit. Měla by být obousměrná. Na Jungmannově náměstí by měl být kruhový

objezd, kterým by se auta vracela zpět. Nezájždělo by se do Perlové,“ řekl na jednání zastupitelstva starosta

Prahy 1 Oldřich Lomecký (TOP 09).

Změna dopravy by znamenala úbytek několika parkovacích míst – vznikla by podélná stání a prostor by byl

i pro cyklopruh, který by vedl podél chodníku. Podle Lomeckého by k tomu mohlo dojít asi za pět let. /čtk/

Úpravy na Národní třídě letos vyjdou na téměř

28

milionů korun.

Foto čtk

AREÁL STARÉHO PURKRABSTVÍ. Na svou obnovu čekají fasády, střechy i vnitřní prostory.

Správa hradu má v plánu rekonstrukce

Na Pražském hradě začne na jaře rekonstrukce Nejvyššího purkrabství a přilehlých objektů. První etapa opravy bude stát 59 milionů korun. Správa Pražského hradu také na letošní rok plánuje rekonstrukci rezidence v Královské zahradě nebo několikamilionovou údržbu katedrál.

Rekonstrukce Nejvyššího purkrabství byla původně plánována již na loňský rok. První etapa počítá s opravou tří domů, které jsou součástí purkrabství, rekonstrukce se dočká i Černá věž, dům u ní, nádvoří a ohradní zdi. Obnoveny budou fasády, střechy i interiéry.

Druhou finančně nejnáročnější opravou bude první etapa rekonstrukce rezidence v Královské zahradě za 25 milionů korun. „Jde o celkovou rekonstrukci

objektu, jenž je ve špatném technickém stavu odpovídajícím více než padesátiletému provozu,“ poznamenal David Šebek, mluvčí Správy hradu. Podle SPH jsou ve špatném stavu například vybavení kuchyně nebo stropní vytápění.

SPH dále plánuje stavební úpravy restaurace Na Baště a asi 7,5 milionu korun také bude vydáno na údržbu katedrál sv. Víta. Opravovat se bude klenba bočních lodí, vitrážová okna v kaplích nebo výmalba.

Zlepšení se dočkají vozíčkáři u vstupu do Starého královského paláce. „Stávající plošina byla instalována v roce 1996 a je technicky i morálně dožilá,“ poznamenal Šebek. Nahradí ji proto plošina nová „vyhovující modernějším standardům“, uvedl. /čtk/

Cizinecký ruch tlačí na ceny nájmu v lukrativních místech

Nájemné na hlavních nákupních třídách v Praze letos meziročně vzroste o pět procent. V současné době je nejdražší ulicí Pařížská s průměrným měsíčním nájmem 5940 korun za metr čtvereční. Vyplývá to z údajů poradenské společnosti CBRE.

„Hlavním důvodem růstu je nedostatek obchodních prostor v lukrativních zónách. K růstu přispívá i zvyšující se počet turistů, který podporuje

tržní vývoj,“ uvedl Tomáš Beránek, vedoucí oddělení CBRE, které sleduje vývoj nájemného v obchodech na hlavních nákupních třídách velkých měst. Druhá nejdražší ulice v Praze je podle CBRE ulice Na Příkopě s průměrným měsíčním nájmem 5800 korun za metr čtvereční.

Letos Beránek očekává vysokou aktivitu a příchod nových značek. „Tuto aktivitu podporuje i expanze Centra

Chodov. To znamená, že noví maloobchodníci, kteří do tohoto centra přijdou, budou chtít otevřít také obchod na pražské „high street“. Rovněž bude otevřen obchod značky Foot Locker na Václavském náměstí, který bude její střevoevropskou vlajkovou lodí,“ doplnil Beránek. Některé projekty podle něj projdou rekonstrukcí, příkladem je Palác ARA na rohu Jungmannova náměstí. /čtk/

264743/39

INZERCE

NEJPRODÁVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORU

Ceny aut letí ke hvězdám!

Kdo zdražil nejvíce?

Nissan GT-R +17%

Zlevnil někdo?

Hyundai I30 -25%

25 aut do 250 000 Kč

Adam Ondra

Bazar

Nový Opel Crossland X

Mercedes-Benz vlny E (W 210)

Srovnání

Reportáž: Zde opravují tanky z celého světa

PRÁVĚ V PRODEJI

AUTA ZDRAŽUJÍ!

O KOLIK A PROČ?

+15%

Mazda 2

+14%

Peugeot 208

25 nejlevnějších vozů na trhu

Prodej potravin a módy z e-shopů skokově roste

■ Nakupování přes internet se mění. Lidé čím dál více používají mobily a mnohem častěji nakupují on-line i senioři.

Daniel Novák

Navzdory obtížné logistice jsou potraviny nejrychleji rostoucí položkou internetových obchodů. Za loňský rok on-line supermarket s nimi vyrostly o 63 procent. To je téměř dvakrát rychlejší tempo růstu než u módy. Ta je mezi nejrychleji rostoucími zbožím druhá. Vyplývá to z nových dat cenového srovnáče Heureka.cz, Asociace pro veřejnou komerci a ve-

řejných dat z internetového obchodování.

„Minulý rok nemáme ještě účetně uzavřený, ale předpokládáme, že se obrát bude pohybovat okolo jedné miliardy korun, jak jsme plánovali,“ uvedl šéf obchodu Rohlík.cz Tomáš Čupr.

„To znamená, že Rohlík.cz vyrostl meziročně více než trojnásobně,“ dodal. Letošní rok bude pro prodejce potravin patrně stejně silný. Mimo jiné chystá expanzi po celé republice.

Prodej módy za minulý rok vyrostl meziročně

o třetinu. „Cílem tohoto roku bude udržet stejné tempo růstu o vyšší desítky procent, investice se zaměří zejména na posílení logistiky, IT a budování výdejen,“

sdělila mluvčí e-shopu s módou Zoot.cz Andrea Burgerová.

Kamené výdejny jsou jedním z fenoménů Česka. Loni jich bylo už devět tisíc. To je podle Heureka o tisícovku více než

v roce 2015. Novým trendem je rovněž nakupování přes chytré telefony. „Zákaznická zkušenost s nakupováním na mobilních

zařízeních každoročně roste, přístupy z mobilních zařízení už překonaly hranici sedmatřiceti procent,“ uvedl ředitel portálu Heureka.cz Tomáš Braverman. O rok dříve mělo web uzpůsobený pro mobily jen 27 procent e-shopů. Novou podobu obchodu pro mobily spustila

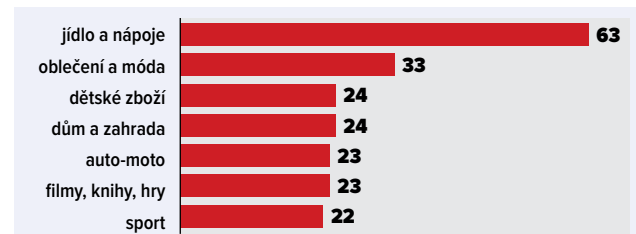
nedávno například nákupní galerie Mall.cz. Na zásadní přestavbu mobilního rozhraní se chystá lídr on-line trhu s módou Zoot.

Napříč trhem přidávali prodejci do svého sortimentu nové a nové položky. Jejich objem loni nabobtnal přibližně o pětinu. Také v tomto případě se nejvíce rozšiřovala nabídka potravin.

Celkem loni Češi na internetu utratili 96 miliard korun. Meziročně to byl nárůst skoro o pětinu. Kromě tradičních zákazníků on-line čím dál více nakupují i senioři. Ztrácejí obavy z nového způsobu pořizování věcí a nemají problém s novými technologiemi.

Meziroční růst kategorií v e-shopech (v procentech)

Pramen Heureka.cz a APEK

Drahý lékařský přístroj neplní v Brně očekávání

■ Speciální vyšetřovací zařízení přišlo před rokem na sto milionů korun. Jeho dosavadní výkony tomu neodpovídají.

Adéla Čabanová

Zhruba jen čtrnáct vyšetření měsíčně. Taková je loňská bilance unikátního vyšetřovacího přístroje PET/MR, který před rokem pořídila za sto milionů korun Fakultní nemocnice Brno. Odborníci přitom původně počítali s 240 vyšetřeními měsíčně. Za rok od převzetí přístroje tak nemocnice na drahém zařízení utrhla podle všeho méně než 2,5 milionu korun.

Na dotazy deníku E15 ve Fakultní nemocnici Brno, zda investice splňuje očekávání a kolik vyšetření lékaři na přístroji provedli, mluvčí

nemocnice Pavel Žára neodpověděl. Místo toho sdělil, že vyšetření podstoupili nejvýše čtyři pacienti za jeden den. „Je nám jasné, že musíme postupně zvyšovat denní počty vyšetřených klientů,“ doplnil.

Všeobecná zdravotní pojišťovna, která zastupuje kolem šedesáti procent pacientů, uvedla, že proplatila 51 vyšetření na PET/MR, které nemocnice za loňské druhé pololetí vykázala.

Druhý ze dvou přístrojů PET/MR v Česku, který provozuje Fakultní nemocnice Plzeň, slouží mnohem většímu počtu pacientů. I v prvních šesti měsících od zahájení zajišťovali pro VZP kolem třiceti vyšetření měsíčně.

Na ministerstvu zdravotnictví, které je zřizovatelem Fakultní nemocnice Brno, si starosti nedělají. „Zatím nelze mluvit o tom, že je ve FN

Brno přístroj využíván neefektivně,“ uvedla mluvčí ministerstva zdravotnictví Štěpánka Čechová.

I podle dalších odborníků se počty vyšetřovaných pacientů zřejmě zvýší. Není to tedy tak, že by přístroj v Česku nebyl zapotřebí, ale nepovedlo se rychle rozjet provoz. „Zahájení provozu každé nové techniky je obtížné,“ říká místopředseda Radiologické společnosti Miroslav Heřman. „Přístroje PET/MR jsou v některých případech těžko zastupitelné, a tudíž potřebné,“ zdůraznil.

Také podle mluvčího Žáry se potvrzuje, že vyšetření na novém přístroji mají svůj smysl. „U většiny pacientů došlo na základě PET/MR vyšetření k zásadní změně léčby,“ vysvětlil. PET/MR kombinuje dvě techniky vyšetření a umožňuje nižší zátěž pacientů zářením.

POMOHLY SJEZDOVKY

Foto: tisk

VÝROBCE LYŽÍ SPORTEM z Nového Města na Moravě loni vyrobila 95 500 párů lyží, meziročně zhruba o 2500 párů méně. Presto obrat podniku díky většímu podílu dražších sjezdových lyží oproti běžkám stoupl o dvanáct procent na 225 milionů korun.

Zemědělská půda dál zdražuje, hrozí bublina

■ Částky vyplácené za půdu zvyšuje nejen zájem samotných farmářů, ale také investičních fondů, které se v posledních letech podílejí na téměř polovině obchodů.

Dušan Kütner

Průměrná cena za hektar zemědělské půdy loni vystoupala na 204 tisíc korun. Meziročně to znamená nárůst o čtvrtinu. Růst se ovšem týkal především prvního pololetí, neboť ve druhém začaly ceny stagnovat.

„V prvním čtvrtletí loňského roku vzrostla cenová úroveň proti předcházejícímu čtvrtletí o patnáct procent, ve druhém pak o šest procent,“ uvedl realitní server Farmy.cz, který se prodeji půdy věnuje dvanáct let.

Ve třetím čtvrtletí ale ceny stouply jen o procento a v posledním čtvrtletí roku podle odhadu Farmy.cz ceny dokonce o procento klesly. „Na pokles cen v závěru roku mělo vliv i přenesení daňové povinnosti k dani z nabytí

nemovitých věcí na nabyvatele účinné od listopadu,“ uvedl server. „Obávám se, že mizí ratio a začíná to být nafouknutá bublina,“ řekl deníku E15 již dříve předseda Zemědělského svazu Martin Pýcha. Na růstu ceny půdy se podle něj v posledních letech projevoval obrovský tlak na nákup půdy ze strany nezemědělských investorů a nově i investičních fondů, který vyvolává reakci farmářů.

Nákupem půdy tak chtějí bránit tomu, aby je někdo ča-

sem z dosud pronajaté půdy nevystřádal. Na investicích do půdy se tak obě skupiny podílejí zhruba polovinou.

Výsledkem byl právě prudký růst ceny v posledních letech.

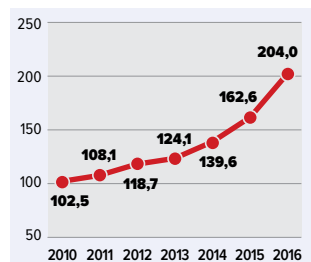
Cena zemědělské půdy stoupala každoročně. Ještě v roce 2004 se za metr čtvereční platilo ani ne sedm korun, loni už to bylo přes dvacet korun. Nejvyšší půda se pak prodává až po třiceti korunách za metr.

S růstem cen stoupá také objem poskytovaných úvěrů. Moneta (dříve GE) Money Bank, která je jedničkou na trhu ve financování zemědělství s více než třetino- vým podílem, jen za loňské první pololetí poskytla úvěry ve výši 732 milionů korun. Meziročně to znamená nárůst o 35 procent. Banka odhaduje, že za celý rok poskytne úvěry v hodnotě 1,5 miliardy korun. Ještě v roce 2011 to bylo pouze 200 milionů korun, přibližně sedmkrát méně.

Cena zemědělské půdy loni meziročně vzrostla o

25 %.

Vývoj cen půdy (za hektar v tisících korun)

Pramen farmy.cz

NEJSTARŠÍ MODROTISK

ČTYŘI KILOMETRY PLÁTNA potiskne ročně nejstarší tuzemská dílna na modrotisk, která loni oslavila dvě stě let existence. Dílnu v Olešnici na Blanensku vede pět generací rodina Danzingerů, která k tomu používá vybavení staré i více než sto let.

Krátce

Lesům ČR do listopadu klesl zisk o pětinu

Státní podnik Lesy ČR za leden až listopad loňského roku zažil propad hrubého zisku meziročně o 21 procent na 4,57 miliardy korun. Tržby přitom klesly o jedenáct procent na deset miliard korun. Těžba dřeva vzrostla o 1,8 procenta.

Pivovar v Ústí koupila firma Docklock

Skupina Heineken prodala pivovar ve čtvrti Krásné Březno v Ústí nad Labem, kde ukončila výrobu v roce 2011. Podle serveru Euro.cz získala tříhektarový areál firma Docklock, která patří ústecké společnosti Fowilo.

Program pomůže uplatnit výzkum v praxi

Proof of concept se jmenuje program, jehož vyhlášení projedná pozitivně vláda. Má pomoci uplatnit výsledky

výzkumu v podnikové praxi. Podpora je v případě dotace limitována deseti miliony korun, u kapitálového vstupu sto miliony.

Dlouhé stráně čekají miliontého návštěvníka

Přečerpávací vodní elektrárnu Dlouhé stráně na Šumpersku loni navštívilo rekordních 84 771 lidí. Počet návštěvníků této největší vodní elektrárny v Česku se meziročně zvýšil o pět tisíc. Letos očekává miliontého návštěvníka.

Plzeň zažije velké dopravní rekonstrukce

Zahájení rekonstrukce mostů v plzeňské Mikuláské ulici zkomplikuje ode dneška dopravu ve městě. V létě navíc začne stavba autobusového terminálu, největšího přestupního uzlu ve městě, za více než 180 milionů korun. Otevřený má být o rok později. /čtk/

Z energetiky

Alena Vitásková

Kompetence v energetice

Ministerstvo průmyslu a obchodu určuje energetickou politiku, tedy státní energetickou koncepci a strategické dokumenty v souladu se zájmy vlády a Evropské unie. Zabývá se elektroenergetikou, plynárenstvím, teplárenstvím, kapalnými palivy a jadernou energií. Zodpovídá zejména za tyto zákony: energetický, o podporovaných zdrojích energie a o hospodaření s energií.

Státní energetická inspekce v podřízenosti MPO kontroluje plnění zákona o hospodaření s energií a sleduje legislativní požadavky na výrobky spotřebovávající energii. Kvůli legislativní chybě SEI nadále odpovídá i za cenové kontroly podporovaných zdrojů energie.

Operátor trhu (OTE) je akciová společnost ve sto-

procentním vlastnictví státu, v níž akcionářská práva vykonává MPO. Operátor trhu má v kompetenci organizaci trhu s elektřinou a plynem, zpracování bilance bezpečnosti dodávek plynu, rejstřík obchodování s emisními povolenkami, vybírání a vyplácení podpory pro podporované zdroje energie a řídit systém pro vydávání a správu záruk původu.

Energetický regulační úřad má jako nezávislá instituce tyto kompetence: regulaci cen, podporu využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie a kombinované výroby elektřiny a tepla (s výjimkou cenových kontrol v této oblasti), ochranu zájmů zákazníků a spotřebitelů, ochranu oprávněných zájmů držitelů licencí, šetření soutěžních podmínek, spolupráci s antimonopolním úřadem, podporu hospodářské soutěže v energetických odvětvích a výkon dohledu nad trhy v energetických odvětvích.

Nebude od věci zabývat se příště podrobněji právě kompetencemi ERÚ.

Autorka je předsedkyní ERÚ

AXEL. Maskotem ostravského šampionátu je bílý koník. Fanoušci krasobruslení poslali přes sociální sítě několik set návrhů, jak by se měl jmenovat. Organizátoři z nich pak vybrali příhodné jméno Axel.

Evropští krasobruslaři se sjedou do Ostravy

■ Až 40 tisíc diváků by mělo navštívit mistrovství Evropy v krasobruslení, které začíná pozítří.

Po 18 letech se do České republiky vrací krasobruslařský kontinentální šampionát, v Ostravě se tato akce koná poprvé. Město je však na podobné velké sportovní události zvyklé. Mimo jiné zde probíhal hokejový světový šampionát, odehrály se tu zápasy tenisového Davis Cupu i Fed Cupu a každoročně se sem

sjíždějí nejlepší atleti světa na Zlatou tretru.

„Máme špičková sportoviště se špičkovým zázemím,“ uvedl náměstek ostravského primátora pro sport Martin Štěpánek s tím, že možnost uspořádat vrcholné sportovní akce je výsledkem investic do sportovní infrastruktury, které Ostrava v uplynulých letech udělala.

Město se také podílí na financování události. „Ostrava šampionát podpořila osmi miliony korun, z toho 500 tisíc korun je věnováno na provoz kluziště, které bude otevřené na Masarykově náměstí i v dalších dvou týdnech,“ sdělila deníku E15 mluvčí města Andrea Vojkovská. Moravskoslezský kraj přispěl 7,5 milionu korun.

Celkový rozpočet šampionátu je ale tajemstvím, konkrétní výši pořadatelé nesdělili ani několik dní

před začátkem mistrovství. Po celou dobu příprav uvádějí desítky milionů korun. „Ve fázi závěrečných příprav nechceme rozebírat otázky rozpočtu, který se i v posledních dnech vyvíjí jako živý organismus,“ uvedla na dotazy deníku E15 Martina Kučerová z organizačního výboru. Loni se šampionát konal v Bratislavě a jeho rozpočet byl kolem 1,5 milionu eur (kolem 42 milionů korun).

Organizátoři věří, že akce probíhající od 25. do 29. ledna, skončí v černých číslech. Jen návštěvníků by do Ostravy, která zvítězila až svou třetí kandidaturou, mělo podle odhadů zavítat zhruba čtyřicet tisíc. Vstupenky od pátku do neděle jsou již vyprodané, na středěční a čtvrteční program je ještě možné si vstupenky zakoupit.

Superkluby mají třikrát víc peněz než ostatní

■ Elitní patnáctka fotbalových klubů od roku 2009 získala z marketingu a od sponzorů 1,5 miliardy eur.

Fotbal v Evropě vydělává nejvíce peněz v historii, kluby bohatnou a zároveň snižují své dluhy. Patnáct evropských fotbalových klubů získává od sponzorů a z marketingových aktivit třikrát více peněz než zbytek evropských celků.

Dohromady jde o 1,5 miliardy eur, zatímco zbylých zhruba téměř 600 týmů, které se objevují ve zprávě UEFA, získalo ze stejných zdrojů půl miliardy eur. Důvodem těchto rozdílů je především obrovská fanouškovská základna elitních klubů po celém světě. UEFA tyto celky nazývá superkluby. „Musíme samozřejmě zůstat bdělí,“ uvádí ve zprávě prezident UEFA Alexander Čeferin. „Růst příjmů je pozitivní trend, na druhé straně se ale tyto příjmy koncentrují jen v malém počtu klubů,“ dodává.

Nejbohatší kluby pocházejí především ze tří

silných ligových soutěží – z Anglie, Německa a ze Španělska. Doplnuje je francouzský celek Paris Saint-Germain.

S ekonomickou silou těchto celků souvisí i aktivity na přestupovém trhu. Podle zprávy UEFA z těchto

Nejbohatší kluby (v milionech eur)

klub	roční výdělek
Real Madrid	577
CF Barcelona	560,8
Manchester United	519
Paris Saint-Germain	480,8
Bayern Mnichov	474,5

Pramen Deloitte

soutěží pochází přes osmdesát procent výdajů na přestupy hráčů. Nejinak je tomu i v současném přestupovém období. Když nepočítáme odchod Oscara do Číny, tak nejdražším transferem letošní zimy je odchod Juliana Draxlera z německého Wolfsburgu do Parku princů v Paříži za 40 milionů eur.

KRÁL V KRÁLOVSKÉM KLUBU. Který jiný než nejbohatší klub světa by měl mít na soupisce několikánásobného držitele Zlatého míče pro nejlepšího fotbalistu planety. Portugalec Cristiano Ronaldo jím byl minulý měsíc jmenován už počtvrté za to, že loni dovedl své krajany k titulu mistrů Evropy a s Realem Madrid vyhrál Ligu mistrů poté, co ve finále proměnil rozhodující pokutový kop.

Foto Reuters

Stranu připravila

Martina Peřínková

Chorvatská vláda chce získat zpět kontrolu nad rafineriemi

■ Chorvatské rafinerie kontroluje maďarská petrochemická skupina MOL. Chorvaté se pokoušeli kontrolu převzít pomocí arbitráží. Když neuspěli, zkoušejí vyjednávat o prodeji.

Jan Stuchlík

Po neúspěšných arbitrážích se chorvatská vláda pokusí s maďarským petrochemickým koncernem MOL dohodnout o odkupu chorvatské rafinerské společnosti INA. V ní drží MOL 49 procent akcií a manažersky ji kontroluje, zatímco chorvatský stát má 45procentní podíl. Chorvatský premiér Andrej Plenkovič vytvořil pracovní skupinu, která má s MOL o odkupu začít jednat už tento týden. Jejimi členy je i několik ministrů.

„Vyzývám všechny, kdo mají dobrý model pro tuto transakci, aby ho veřejně prezentovali. Zvážíme všechny možnosti a vybereme tu nejefektivnější tak, abychom nezvyšovali státní zadluž-

RIJEKA. Největší chorvatské ropné rafinerie jsou v jaderském přístavu Rijeka.

ni,“ uvedl Plenkovič. Ve hře je proto prodej čtvrtinového podílu ve státní energetické společnosti HEP. Ze získaných peněz by pak vláda akcie od Maďarů vykoupila. Někteří analytici ale pochybují, že by vláda prodejem HEP získala dost peněz.

Cena maďarského podílu v INA by se mohla pohybovat kolem dvou miliard eur.

Chorvatská vláda se s maďarskou firmou dlouhodobě pře o způsob, jakým je INA řízena a jak se do rafinerií investuje. MOL tvrdí, že z INA udělal během několika

let ziskovou firmu, a naopak stát některé investice v rafineriích blokuje. Nyní MOL rozhoduje o další budoucnosti jedné ze dvou chorvatských rafinerií v Sisaku. Loni se mluvilo o jejím uzavření, což se chorvatské vládě nelíbilo. Z vládních

Dlouhá historie

Spory mezi MOL a chorvatskou vládou začaly v roce 2008, kdy Maďaři skoupili akcie INA z burzy a svůj privatizovaný čtvrtinový podíl navýšili na 47 a později na 49 procent. O rok později se MOL s vládou dohodl, že převezme nad firmou manažerskou kontrolu. Tuto dohodu se vláda snažila zrušit žalobou v mezinárodní arbitráži, ale zatím neuspěla. Neprošla ani arbitráž, v níž se Chorvaté domáhali potvrzení, že MOL získal povolení k navýšení podílu uplácením tehdejšího premiéra Iva Sanadera. Záhřeb se proti zamítnutí žaloby chce nyní odvolat ke švýcarskému federálnímu soudu. Vláda neuspěla ani s pokusem úplně anulovat privatizaci INA z roku 2003.

kruhů dokonce zaznívala obvinění, že MOL chce zavřít obě chorvatské rafinerie a zásobovat zemi benzinem a naftou z maďarských závodů. Zatím si INA najala poradce z Deloitte, aby připravili podklady pro verdikt o osudu rafinerie v Sisaku.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 20. 1. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,143
Čína	1	3,698
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,595
Japonsko	100	22,061
Kanada	1	19,004
Maďarsko	100	8,742
Norsko	1	3,001
Polsko	1	6,183
Rusko	100	42,493
Švédsko	1	2,842
Švýcarsko	1	25,191
Turecko	1	6,644
USA	1	25,414
Velká Británie	1	31,202

Akcie na pražské burze

20. 1. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	65,40	-1,80%
ČEZ	426,30	-0,49%
Erste Bank	770,70	0,64%
Fortuna	90,00	-0,22%
Kofola	390,00	-3,70%
KB	884,90	-0,01%
Moneta	81,40	1,12%
O2 CR	270,00	0,56%
Pegas	800,10	-0,41%
Philip Mor. ČR	13 161,00	-1,02%
TMR	655,00	-3,68%
Unipetrol	182,55	0,52%
VIG	603,20	-0,92%
Celkový objem (v tisících korun)	395 101	

Výsledky

Procter & Gamble

Zisk a tržby amerického výrobce spotřebního zboží ve druhém finančním čtvrtletí roku vzrostly a překonaly odhady analytiků. Ke zlepšení dopomohla zejména zvýšená poptávka po zdravotnickém zboží. Čistý zisk výrobce pracích prášků Tide nebo plenek Pampers vzrostl na 7,9 miliardy dolarů z 3,2 miliardy dolarů o rok dříve.

General Electric

Největšímu americkému průmyslovému konglomerátu vzrostl ve čtvrtém čtvrtletí čistý zisk z běžných provozních aktivit o 35,7 procenta na 3,48 miliardy dolarů. Hospodaření podpořily hlavně aktivity v oblasti elektřiny a obnovitelných zdrojů. Firma se už dohodla se společností Baker Hughes, že sloučí své aktivity v ropném a plynárenském sektoru. Vznikne tak druhý největší poskytovatel služeb pro ropná pole na světě.

IBM

Americká počítačová společnost zaznamenala další, již devatenáctý čtvrtletní pokles tržeb za sebou. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2016 se tržby ve srovnání se stejným obdobím loňského roku snížily o více než jedno procento na 21,8 miliardy dolarů. Příčinou je silný dolar a slabší prodej klasických počítačových výrobků. Akcie firmy loni přesto překonaly růst indexu Dow Jones i S&P 500. (čtk)

Paramount dostane miliardovou injekci z Číny

■ Americké studio bude díky dohodě moci točit filmy v Číně.

Hollywoodské filmové studio Paramount Pictures z mediální skupiny Viacom přijme od dvou čínských společností Shanghai Film Group (SFG) a Huahua Media miliardu dolarů. Podle nové dohody získá nejstarší americké filmové studio nejméně na tři roky peníze na nové filmy a snadný přístup do Číny.

SFG a Huahua Media budou v příštích třech letech financovat 25 procent všech

KSFG a Huahua Media budou v příštích třech letech financovat

25

procent všech filmů Paramountu.

filmů Paramountu s možností prodloužení dohody o jeden rok. Pro Paramount, který se snaží o oživení a restrukturalizaci, dohoda znamená zajištění finanční stability a potřebných zdrojů, aniž by musel změnit vlastníka. Je to také

první významný krok šéfa studií Brada Greya od doby, kdy se bývalý ředitel Viacomu Philippe Dauman loni snažil prodat téměř poloviční podíl ve studiu čínskému konglomerátu Dalian Wanda Group. Dauman odešel z Viacomu loni v srpnu, když prohrál bitvu o kontrolu nad firmou s jejími největšími

akcionáři Shari a Sumnerem Redstoneovými.

Dohoda je další ze série transakcí, v nichž se čínští investoři domluvili na spolupráci s americkými filmovými společnostmi, aby získali podíl na hollywoodské produkci. S čínskými firmami se na financování produkce nebo na posílení jejich přístupu na čínský trh dohodla studia Warner Bros, Walt Disney, Dreamworks, Lionsgate a STX Entertainment.

Loni Dalian Wanda vynaložila 3,5 miliardy dolarů na převzetí kontrolního podílu v americkém studiu Legendary Entertainment. Paramount už předloni spolupracoval s čínskou Alibaba Pictures Group na propagaci Mission Impossible – Národ grázlů na čínském trhu. /čtk/

Foto: profimedia.cz

NADEJNÉ VYHLÍDKY. Paramount bude nyní díky dohodě moci točit filmy v Číně, řekl šéf studia Brad Grey. Podle něj bude moci Paramount zvýšit výrobu filmů na 15 až 17 ročně. V minulých letech klesl počet nových filmů studia i na pouhých osm ročně.

Analytici: České akcie letos budou vynášet

České akcie by měly podle převažujícího názoru analytiků letos přinést investorům výnos, který podpoří zejména vyplácené dividendy. „Očekáváme, že index PX letos vzroste přibližně o osm procent (včetně dividend) do blízkosti hranice tisíce bodů,“ míní analytik České spořitelny Petr Bártek. Růst by měly podporovat podle něj hlavně zlepšující se výhled inflace a dluhopisových výnosů a rostoucí produkce společnosti ČEZ po loňských dlouhých odstávkách jaderných elektráren.

Také analytik J&T Banky Milan Vaniček je pro letošní rok ve výhledu domácích akcií pozitivní. „Česká ekonomika je dobře rozběhnutá a tuzemské tituly mají investorům co nabídnout,“ uvedl. Velký otazník je podle něj ČNB, která může výrazněji ovlivnit domácí měnu.

Ředitel finančních trhů banky Creditas Roman Koděra se ale domnívá, že výkonnost domácího indexu

zůstane podobná loňskému roku, kdy jej zakončil ztrátou. Důležité je však podle něj upozornit na to, že tato výkonnost neodráží plně vyplácené dividendy. Domácí burza je investory více vyhledávána pro svůj dividendový výnos než pro samotný růst cen akcií, dodal.

V případě udržení ceny ropy nad 50 dolarů za barel by se z pohledu dividendy měly podle Koděry stát favoritem akcie ČEZ. Osobně vnímá jako zajímavou investici i akcie O2 a Monety.

Vaniček nejvíce věří Monetě. Je to podle něj firma, která nabízí vysokou dividendu. Navíc jde o relativně nový titul na pražské burze, což může znamenat, že je ještě ne všichni investoři objevili.

Nejvyšší potenciál růstu okolo 30 procent vidí Bártek u akcií Fortuny. Tato sázková kancelář je podle něj sázkou na růst regulovaného sázkového trhu na úkor nelegálního. Za stále zajímavé považuje akcie líkérky Stock Spirits. /čtk/ **Více E15.cz**

265233/16

INZERCE

E15

WWW.E15.CZ

ROK, KDY ČEŠI ZBOHATNOU

INTERVENČE ČNB

Speciál v deníku E15 a na webu E15.cz

Kdy přesně to bude a jak bude konec intervencí vypadat?

Data, statistiky, analýzy, rozhovory s bankéři a ekonomy.

15 MINUT PRO
EKONOMIKU
A BYZNYS

Začíná svět podle Trumpa

■ Donald Trump učinil první kroky ve funkci prezidenta USA. Vykročil proti Obamově zdravotnické reformě a pozval na tento týden do Států britskou premiérku Theresu Mayovou.

Složením slavnostní přísahy se v pátek stal Donald Trump 45. americkým prezidentem. Šéf Bílého domu, který do úřadu nastupuje jako nejméně populární vítěz voleb v historii, v inauauračním projevu před Kapitolem slíbil, že jeho vláda bude Ameriku stavět na první místo a že zemi vrátí její velikost.

Slavnostní slib Trump složil do rukou předsedy Nejvyššího soudu USA Johna Robertse. Ceremonii z tribuny sledoval končící šéf Bílého domu Barack Obama s manželkou i další bývalí američtí prezidenti: Jimmy Carter, George Bush mladší a Bill Clinton. Ceremoniálu, který vyvrcholil průvodem k prezidentskému sídlu, přihlížely statisíce lidí a do ulic vyrazily davy Trumpových odpůrců.

Ještě v pátek, krátce po inauguraci, podepsal Trump v Oválné pracovně Bílého domu první exekutivní příkaz. Šlo o nařízení federálním orgánům mini-

Foto Reuters

VÁLKA S MÉDIÍ POKRAČUJE. Trump se v sobotu vrátil ke své páteční inauguraci a ostře kritizoval média, že prý chybně poukazovala na poměrně malou účast lidí. Rozhořčily jej především fotografie velkých prázdných ploch v parku National Mall. Podle Trumpa noviny snímky záměrně ořízly.

malizovat finanční zátěž spojenou s Obamacare. Pro Trumpa i pro republikánskou většinu v Kongresu vždy bylo a je zrušení programu Obamacare prioritou. Včera pak přispěla Trumpova administrativa ústy prezidentovy poradkyně Kellyanne Conwayové s ujištěním, že nedovolí, aby 20 milionů Američanů, kteří jsou odkázáni na zdravotní program exprezidenta Obamy, o svoje pojištění přišlo.

Prvním faktickým krokem Donald Trumpa na mezinárodním poli by měla být páteční schůzka s britskou premiérkou Theresou Mayovou. Ohlásil ji mluvčí Bílého domu Sean Spicer. Sama Mayová stanicí BBC řekla, že usiluje o „zvláštní vztahy“ s Washingtonem. Na schůzku se těší, ale „nebude se bát“ ohradit se vůči Trumpovi, pokud bude jeho výroky či kroky považovat za nepřijatelné.

Podle serveru BBC News bude pravděpodobně jedním z hlavních bodů jednání obou představitelů dohoda o volném obchodu mezi USA a Británií po brexitu. Dalšími předpokládanými tématy rozhovoru Trumpa a Mayové by měly být NATO, EU, obrana a Rusko.

Mayová dala najevo, že zvláštní vztahy mezi oběma státy jí umožní nastolovat i nepříjemné otázky, například pokud jde o obranu ženských práv, za která se v sobotu na obou stranách Atlantiku demonstrovalo. Jen v USA se podle serveru PoliticusUSA účastnilo protitumpovského pochodu asi 2,9 milionu lidí.

„Některé výroky Donald Trumpa ohledně žen byly nepřijatelné,“ řekla s tím, že při schůzce s novým šéfem Bílého domu miní na adresu role žen učinit jasné prohlášení. /čtk, hyl/

FOTOREPORTÁŽ str. 16

Prcek na usmířenou

Je to dárek pro Trumpa, nebo naopak schválnost Mexičanů? Na toto téma se rozjela lavina spekulací ve světových médiích i na sociálních sítích okamžitě po zveřejnění zprávy, že mexický drogový král Joaquín Guzmán byl ve čtvrtek minulý týden po měsících zdoluhavých jednání vydán do USA. Šéf obávaného drogového kartelu Sinaloa se bude u soudů v Kalifornii a Texasu zodpovídat z dlouhého seznamu zločinů, které zahrnují vraždu, pašování drog, únos či praní špinavých peněz. Drogového krále Guzmána, který je přezdívaný kvůli své výšce 168 centimetrů El Chapo neboli Prcek, dříve řadil magazín Forbes k nejbohatším lidem světa. Proslul neuvěřitelnými útoky z vězení. /sti/

Více E15.cz NÁZORY str. 14

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Zlatá rada

Zvykněme si na nové pořádky. Amerika teď bude vždy na prvním místě. Nakupujeme vše americké, zaměstnávejme Američany. Vláda se navrátí do rukou běžných Američanů. 45. prezident je sice oficiálně ve své funkci,

ale jeho inaugurační řeč jako by vypadala z předvolební kampaně.

Jedno populistické heslo za druhým. Amerika, která tady byla doposud, byla zemí krveprolití a drog. Amerika využívaná celým světem. Teď bude zase vše skvělé. Zajistíme pracovní místa, zničíme mezinárodní hrozby, a především všichni muži a ženy, na které se doposud zapomínalo, už opomíjeni nebudou. (Kdo bude patřit do kategorie nově zapomenutých lidí,

necht' si laskavý čtenář doplní sám.)

Trumpovým voličům se tato slova musela zamlouvat. Stejný tón v hlase, se kterým se obracel k masám po celých Státech, teď zazněl i před Kapitolem. Se čtyřmi bývalými americkými prezidenty v zádech. Kdoví, co se jim právě honilo hlavou. Možná to, že na splnění všeho, co prezident nasliboval, by potřeboval ne jedno, ne dvě volební období, ale mnohem delší dobu. Že bude mít po osmi-

leté Obamově vládě, která i přes jistou stagnaci na mezinárodním poli stabilizovala americkou ekonomiku, zachránila kolabující trh s automobily a porvala se s nezaměstnaností, mnohem snazší startovní pozici. Možná nadšení, že něco takového – zvolení Donald Trumpa – se může stát jen v jejich zemi neomezených možností.

Pár pozitivních okamžiků přece jen nastalo: kromě mírné přehánky venku nelilo, a tak jsme se

ubránili pohledu na případnou Trumpovu zplihlou přehazovačku, prezident nikoho vyloženě neurazil, a dokonce se vyhnul kritice a útokům na média.

Teď se ještě naučit protokol, jak prohodil Barack Obama hned ráno před kavou v Bílém domě. Kdo stojí vedle koho, kdo co kdy říká, kdy je lepší mlčet. Poslední z výčtu bude v případě nového amerického prezidenta rada nad zlato.

Autorka je novinářka žijící v USA

Turecko se přibližuje prezidentskému systému

■ Před rozhodujícím referendem se očekává intenzivní kampaň, kterou bude komplikovat výjimečný stav.

Karolína Flaszová

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan se přiblížil dosažení svého vysněného záměru změnit parlamentní systém země v prezidentský. Zákonnodárci definitivně schválili ústavní změny, díky nimž by mohl zůstat v čele země až do roku 2029. O reformě budou Turci hlasovat v referendu, které se zřejmě uskuteční koncem března či v dubnu.

„Touto novelou posiluje me vztah řadového občana se státem,“ řekl al-Džazíře

poradce prezidenta pro oblast práva a justice Mehmet Uçum. Podle tvůrců úpravy umožní změny vznik silné a efektivní vlády a zabrání návratu křehkých koaličních kabinetů z minulosti. Kritici však tvrdí, že cílem reformy je oslabení parlamentu, které povede k autoritářské vládě. Podle nových pravidel by se jednou za pět let měly společně konat prezidentské a parlamentní volby. Funkce premiéra by zanikla, viceprezidenty a ministry by jmenoval a odvolával prezident. Hlava státu by mohla vydávat dekrety, vyhlašovat výjimečný stav, rozpouštět parlament či vytvářet rozpočet. Prezident by navíc mohl být lídrem politické strany a dohlížet tak na to, kdo bude za jeho partaj kandidovat do parlamentu.

Erdoganovi, který řídil jedenáct let vládu a pak se v roce 2014 stal prezidentem, by novela navíc umožnila pobýt v čele země po skončení stávajícího funkčního období po dvě další. Předpokládá se, že jarnímu referendu bude předcházet intenzivní kampaň za odhlasování změn i proti nim. „Parlament zradil svou vlastní historii. Budeme chodit ode dveří ke dveřím a vysvětlovat to našemu lidu,“ slibuje šéf opoziční Lidové republikánské strany (CHP) Kemal Kiliçdaroglu. Konání mítinků ale může komplikovat výjimečný stav v zemi, veškerá shromáždění je možné pořádat jen s úředním povolením. Opozice se tak zřejmě bude z velké míry spoléhat na sociální síť.

Krátce

V Itálii stále hledají lidi v zavaleném hotelu

Ve střední Itálii se stále pátrá po případných přeživších v troskách hotelu Rigopiano, na který se ve středu zřítila velká lavina. Do soboty se sice podařilo vyprostit devět přeživších, ale nyní už déle než den zachránáři z trosk neslyšeli lidské hlasy. Dohromady se zachránilo 11 osob a našla se těla pěti obětí. Pohřešuje se 24 osob.

Medveděv zůstává šéfem Putinovy strany

Ruský premiér Dmitrij Medveděv byl na včerejším sjezdu vládní strany Jednotné Rusko opět zvolen do jejího čela. V hlasování neměl žádného soupeře. Prezident Vladimir Putin sjezd ani nenavštívil a jeho zdravici přečetl Medveděv, který v projevu mimo jiné prohlásil, že se nedá čekat

brzké zrušení západních sankcí proti Rusku.

Bulharsko má také nového prezidenta

Foto: Reuters

Nově zvolený bulharský prezident Rumex Radev, označovaný za proruského politika, se včera ujal svého úřadu během slavnostní ceremonie před sofijskou katedrálou Alexandra Něvského v Sofii. Radev v projevu slíbil usilovat o „sjednocení společnosti ve jménu demokracie“ a o urychlení integrace Bulharska do Evropy. /čtk/

264506/21

INZERCE

NOVINKA ČESKÉHO BÁSNÍKA A PROZAÍKA

HRDINOU ROMÁNU JE BEZEJMENNÝ DOSPÍVAJÍCÍ CHLAPEC.

Ocitá se v cizí zemi uprostřed Evropy, která v jeho očích vypadá jen jako systém plotů, dálničních nadjezdů, železničních koridorů a logistických skladišť. Neznámé území, které se vůči němu staví zcela odtažitě a nepřátelsky. Putuje chladným zimním světem, skutečný život je mu zapovězen, pohybuje se jako stín na periferii krajiny i společnosti. Pokouší se dostat do města na severu, kam mířil se svým starším bratrem Aamirem. Během cesty se vinou převaděčů rozdělili, kluk zůstal sám a ze všech sil se snaží nalézt k bratrovi – poslednímu blízkému člověku – cestu. Svět, v nějž dříve doufal, vidí už jen jako nekonečný koloběh výroby, ve kterém člověk a lidství nemá místo: produkce automobilů, produkce masa v jatečných továrnách, strojová produkce zábavy a informací, instantní vytváření obrazu světa, produkce strachu.

ŽÁDEJTE VE SVÉM KNÍHKUPECTVÍ.

OD DRŽITELE
CENY JIŘÍHO ORTENA
A OCENĚNÍ
MAGNESIA LITERA
ZA PRÓZU!

Marek Šindelka
(1984)

Strychnin
a jiné básně (2005)
Cena Jiřího Ortena

Chyba (2008)

Zůstaňte s námi (2011)
Magnesia Litera za prózu

Mařa Anny (2014)

Odeon

Uvažujeme o pražské pobočce naší privátní banky

Foto Michael Tomáš, 2x

■ Na české území přišli **Lichtenštejnové** už za Přemysla Otakara II. a po staletí ovlivňovali místní dějiny. Vzájemné propojení kvůli Benešovým dekretům utichlo po druhé světové válce. Diplomatické kontakty byly po desetiletích mlčení znovu obnoveny až v roce 2009. Teď se vztahy opět změnily, obě strany se potkávají u soudu. Kvůli **600 hektarům pozemků** nedaleko Říčan. „Čekáme na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Pokud nedojde k dohodě, přichází v úvahu Ústavní soud a dalším krokem jsou soudy mezinárodní,“ popisuje stanovisko rodiny **princ Konstantin** z Lichtenštejna.

Hana Filipová

☞ Potkáváme se v jednom z vašich paláců ve Vídni. Jste schopni na nich i komerčně vydělávat, anebo je to čistě dotační záležitost?

Máme tu dva paláce, oba prošly nedávno celkovou rekonstrukcí. Po válce byly v naprosto otřesném stavu, zničené od bomb, uprostřed jednoho dokonce skončilo sestřelené letadlo. Pro mého dědečka bylo strašně těžké

vidět sídla v takovém stavu, aniž by byl schopen finančně zvládnout všechny opravy. Postupovalo se po částech, až nedávno jsme mohli investovat opravdu velkou sumu.

Snažíme se, aby paláce generovaly nějaký příjem.

Pořádáme akce, prostory pronajímáme, bývají tu svatby. Nabízíme i komentované prohlídky, cílem je, aby byly paláce součástí umělecké sbírky, která je v nich umístěna, a abychom ji po částech ukázali širšímu publiku.

Dnes představují peníze z prohlídek a eventů dva zdroje příjmů, které přispívají k udržování budov. Oba generují pozitivní cash-flow, ale když to dáte dohromady s investicemi, návratnost není úplně příkladná. Nicméně tak přísně ekonomicky to nebereme, jde o náš příspěvek k udržení kulturního dědictví rodu.

☞ Takže jste nikdy nevažovali, že byste rodinný majetek prodali? Rodina musela po válce odprodat některé umělecké artefakty, ale prodej paláců nikdy nebyl na stole. Doufám, že se to ani nestane.

☞ Byl by vůbec kupec pro takovou nemovitost?

Není to úplně ziskové, provozovat ve Vídni historický palác, ale během posledních deseti let se objevili ruští a čínští investoři, mezi nimiž by se možná kupec našel. Ale paláce patří rodině více než tři sta let, a není se tak o čem bavit.

☞ Majetek jste neprodali ani v Česku, o půdu bojujete u soudů. Je to vše, co v ČR „vlastníte“?

Ano, vlastníme 600 hektarů nedaleko Říčan. Historicky nám ale na českém území patřilo mnohem více půdy, která byla v roce 1951 zkonfiskována. Vždy jsme říkali, že to byla neoprávněná konfiskace, protože Benešovy dekrety na nás byly aplikovány nesprávně.

☞ K tomu se ještě dostaneme. Jaký podíl ze všech vašich majetků po Evropě česká stopa představuje?

Nadace vlastní asi 19 tisíc hektarů v Rakousku, takže z toho pohledu je to zanedbatelné procento. Vedle toho máme ještě podnikový majetek a soukromou privátní banku LGT s centrálou ve Vaduzu, jejíž operace jsou mezinárodní. Vlastníme zemědělský podnik RiceTech, který zajišťuje a poskytuje semena rýže pro farmáře v USA a Jižní Americe, pět let jsme s ním přítomni také v Indii.

☞ Nejhodnotnější je finančníctví?

Pokud uijeme finanční metriku, pak je nejcennější LGT. Umožňuje nám investovat v nejrůznějších oblastech. Poslední roky jsme velmi výrazně investovali do umění, protože část naší sbírky byla po roce 1945 prodána. Část peněz jsme investovali do firem jako RiceTech a nedávno jsme začali peníze dávat do soukromého fondu, který investuje do malých a středních podniků ve střední Evropě.

☞ Žádné z těchto podniků nejsou v Česku?

Ne, většinou jsou v západní části Evropy. V Česku působí nadace prostřednictvím banky LGT, ačkoli je operována z Vídně. Ale uvažuje se o tom, že by byla založena pobočka v Praze.

☞ Existuje termín, dokdy se rozhodne?

Zatím je to předmětem jednání. Pokud se tak stane, pomohlo by to privátním bankéřům, kteří už českým soukromým klientům nabízejí takzvaný wealth management.

☞ Jsou už Češi dostatečně zralí a bohatí na podobné služby?

Když chcete využívat služby privátního bankovníctví LGT, musíte mít čistý majetek ve výši, která – řekněme – dává smysl. Máme ale v rámci banky speciální fond, kde mohou investovat menší, soukromí klienti. Také k nám spadá jeden zajímavý fond, do nějž

Stále věříme, že náš majetek nebude v Česku zkonfiskován, ale musíme si počkat na rozhodnutí soudů.

investovala i naše rodina jakožto vlastníci, což myslím přináší velmi silné propojení mezi klienty a majitelem.

☞ Jaké obory jsou pro vaše investice zajímavé?

Stále zajímavé je zemědělství. Počet lidí na planetě a poptávka po jídle dále porostou. Lidstvo potřebuje technologii na zvýšení produkce jídla, aby bylo možné nakrmit celý svět. Takže sektor se určitě bude rozvíjet dál.

Většina malých firem je podkapitalizovaná, nemá přístup k bankovním úvěrům anebo kapitálovému trhu. Náš fond, který postupně nabíhá, má pomoci právě takovým podnikům, aby třeba mohly rozběhnout byznys na mezinárodní úrovni. Je to příležitost pro obě strany. Zatím jsme takto investovali v oblasti automotive do jednoho dodavatele, do retailu, do společnosti ve finančních službách a také do jedné luxusní značky. Je důležité mít investiční portfolio diverzifikované.

Před 150 lety byly naše investice koncentrovány do realit, umění, nemovitostí, zemědělství a lesnictví. Za poslední roky se hodně změnilo, a díky úspěchům bankovních operací i investičních strategií jsme se mohli rozkročit do více oborů.

A určitě budeme selektivně investovat i do realit.

☞ Jsou reality investičně zajímavé i teď, kdy jsou ceny na maximech? Je prostor pro výdělek?

Je pravda, že hlavně v západní Evropě jsou ceny nemovitostí na vrcholu, určitým způsobem je už bublina. Do sektoru nateklo strašně peněz i kvůli politice nízkých úrokových sazeb. V mezinárodním měřítku je ale ještě stále mnoho

příležitostí. Jsme právě na začátku širší realitní investiční strategie a jednou z našich výhod je její dlouhodobost. I kdyby ceny šly dolů, tak při rozložení investic do různých realitních sektorů bude vždy poptávka po nájmech, z nichž budeme mít stabilní příjem. Když nakupujete solidní nemovitosti, může vždy získat stabilní cash flow.

☞ Krom toho je vaší výhodou, že nepotřebujete cizí peníze. Své investice si financujete z vlastní kapsy.

Když investujeme, primárně používáme vlastní kapitál. Někdy zveze i další rodiny, aby investovaly s námi. Občas využíváme k financování akviziční dluh. Každopádně se snažíme rozdělit, odkud a kam peníze plynou – zda z banky, nebo z realitního byznysu.

Rozhodně nechceme využívat vlastní banku na financování svých jiných projektů. Riziko je příliš vysoké. Už se to jednou stalo a můj otec to pak začal velmi striktně oddělovat.

☞ Kolik celkem jste loni investovali?

To není věc, kterou bychom zveřejňovali.

☞ Do Česka zatím vaše investice neplynou. Váš otec řekl, že dokud nebudou

dořešeny spory o pozemky, nepůjdou sem žádné peníze. Tato strategie se s možnou pobočkou LGT nevylučuje?

Když se bavíme o investicích ve větším rozměru do firem či do oborů jako zemědělství, musím se držet vyjádření svého otce. Pro každého investora je nutné cítit v zemi právní jistotu. Máme ale několik příkladů jako LGT, která má v osobním bankovníctví velkou snahu rozvinout se ještě víc ve střední Evropě.

Jedna ze součástí je nabízet služby i českým občanům. Kromě toho jsme také v Česku začali distribuovat vína. To přitom není v přímém rozporu s tím, co řekl můj otec. Stále věříme, že náš majetek nebude v Česku zkonfiskován, ale musíme si počkat na rozhodnutí soudů.

☞ Soud druhé instance řekl, že vám pozemky u Říčan nepatří, podali jste dovolání k Nejvyššímu soudu. Už znáte verdikt?

Zatím nevíme nic, očekáváme odpověď.

☞ Jaký bude další krok, zazní-li z Nejvyššího soudu, že vaše nároky nejsou oprávněné?

Dovolte mi jasně konstatovat: Je to český stát, kdo chce něco našeho. Nejsme to my, kdo chce něco od českého státu. V soudním sporu se bráníme vůči žalobě, kterou na nás podal český stát. Prvním krokem bude prostudovat výrok soudu, a pak se náš právní tým i rodina rozmyslí, co dál. Samozřejmě že pak přichází v úvahu Ústavní soud a nakonec soudy mezinárodní.

☞ Je také otázka, kolik času a peněz jste ochotni na tento boj vynaložit. Je to v podstatě precedent pro obě strany.

Nadace, jejíž majetek chce český stát konfiskovat, má povinnost chránit svá práva. Je to jeden z důležitých účelů nadace.

☞ Představitelem rodiny je po otci váš starší bratr Alois. Vy máte na starosti nadaci a bohatství rodiny, vinice a sbírky. Vyhrál jste tu nejlepší roli?

Nestěžuji si. Mám to pestré – jeden den mohu strávit v palácích a věnovat se sbírkám a umění, další dny se vočeť kolem lesnictví, zemědělství, energetiky anebo vína.

☞ Víno dovážíte nyní i do Česka, jaké je nejlepší?

Mám rád Chardonnay z našich vinic. V Lichtenštejnsku máme asi čtyři hektary, velmi malou oblast. Z 90 procent vyrábíme červené Pinot Noir, desetina je Chardonnay. Výrazně větší vinice ale máme v Rakousku.

☞ Kolik stojí lahev s lichtenštejnskou korunkou ve znaku?

Záleží, jestli si lahev dáte v restauraci, či ji koupíte ve sklípku. V průměru bych řekl asi 26 švýcarských franků (zhruba 650 korun). Většina výroby z Lichtenštejnska se v zemi vypije, ze čtyř hektarů vyprodukuje ročně nejvýš 20 tisíc lahví, což je opravdu málo. V Rakousku máme zhruba 40 hektarů, z nichž dostaneme až 300 tisíc lahví ročně. Pak už musíte jako podnikatel přemýšlet více mezinárodně a vymyslet distribuční strategii. My jsme nedávno pronikli na asijský trh.

[Celý rozhovor na E15.cz](#)

Konstantin z Lichtenštejna (45)

Jeden ze čtyř potomků vládnoucího lichtenštejnského knížete. Od roku 2012 je výkonným ředitelem jedné z nejbohatších privátních nadací Evropy a řídí společnost, které pod ní spadají. Firmy patřící nadaci generují roční obrát ve výši 250 milionů eur. Předtím působil na různých pozicích v investičních společnostech v Evropě i USA. Vystudoval právo na salcburské univerzitě.

Tvář dne

Foto: čtk

„Česko by mělo začít jednat s Velkou Británií o otázce brexitu samostatně,

řekl ministr vnitra Milan Chovanec

Komentář

Bohumil Pečinka

Kde vzal Babiš peníze?

Ta aféra skutečně má parametry stát se předvolebním skandálem roku. Zřejmě se nestane. Proč? Hlavním aktérem je ministr financí Andrej Babiš.

Spouštěcí moment nastal, když ministr financí veřejně prohlásil, že by zrušil daň z dividend. Novinář Motejlek to glosoval slovy, že Babiš chce zase jednou vytáhnout z Agrofertu nezdaněné peníze. Současně na protikorupční policii došlo anonymní udání, že Babiš jako majitel Agrofertu svými transakcemi poškodil firmu.

Podstata byla následující. V roce 2012 vydal Agrofert dluhopisy asi za tři miliardy korun a Babiš jako fyzická osoba jich postupně odkoupil za 1,5 miliardy, protože nepodléhaly zdanění. To by ještě mohl být jen dobrý figl.

Když se ho na to v lednu 2017 zeptali novináři z Deníku a Hospodářských novin, sdělil jim, jaké měl v tomto období příjmy a výdaje. To byl výrok, který by každému jinému politikovi zlomil vaz.

Analytička serveru Echo24 šla do sněmovny, kde je možné nahlédnout do majetkových priznání politiků. Z prostého porovnání příjmů a výdajů, které uvedl Babiš v obou rozhovorech, jí vyšlo, že ministr financí nemohl v roce 2013 nakoupit dluhopisy Agrofertu za 1,252 miliardy korun. Oficiálně si totiž do té doby vydělal, respektive v letech 1993 až 2013 ze své firmy legálně obdržel, jen 1,1 miliardy.

Na celé aféře je nejzajímavější paralela s penězi, které nemohl v roce 2005 doložit bývalý premiér Gross.

Rozdíl činí 152 milionů, a to nebereme v úvahu životní náklady.

Na tiskové konferenci koncem týdne Babiš najednou odvolal údaje, které sdělil Deníku a HN a své příjmy z Agrofertu záhadně navýšil. Kdyby to udělal kdokoli jiný, už se po jeho stopách vydá finanční úřad. Sám Babiš totiž prosadil zákon o prokazování původu majetku. To by ovšem v čele finančního úřadu nesměl stát člověk, jehož závrtná kariéra je spjata právě s Babišem.

Jestlipak tím příběh končí, nebo začíná?

Na celé aféře je nejzajímavější paralela s penězi, které nemohl v roce 2005 doložit bývalý premiér Gross. Je tu ale jeden víc než podstatný rozdíl. Kromě pár internetových médií o celé aféře zatím prakticky nikdo nepíše.

Před 12 lety stály v čele pátrání po Grossových penězích MF Dnes a Lidové noviny. Ty dnes vlastní Babiš. Podobně šly po Grossových stopách noviny z dnešní Economie v čele s Respektem, které ale v Babišovi stále vidí ikonu protikorupčního boje a připravují národ na jeho vládu. Další média, zvláště komerční televize, jsou s Babišovým impériem provázána přes společně kupovanou inzerci. Mimochodem inzertně už tradičně drží ministr financí, a to jakýkoli ministr financí, pod krkem například Právo a další média žijící z inzerce státních podniků. Zbývají veřejnoprávní média, na která jde ovšem mocensky tlačit přes různé rady, případně vyhrožovat ohledně zvolení budoucího ředitele.

Stačily tři roky a mediální a politický svět se od základu změnil. Na otázku, kde vzal Babiš peníze, už zřejmě nikdo odpovídat nemusí.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

Glosa

Gangster místo kytičky

Mexické úřady převázaly stužkou kdysi nejmocnějšího gangstera planety Joaquína Guzmána a tenhle zvláštní dáreček vydaly do USA těsně před Trumpovou inaugurací. Je to načarování náhoda, nebo jde o pozornost pro nového amerického prezidenta? Lze jen spekulovat. Jedna věc je ale jistá. Mexičané musejí hledat, jak se s Trumpem alespoň jakžtakž sblížit. Dle odhadů je čtvrtina ze 120 milionů Mexičanů alespoň přes příbuzné nějak spojena s americkou ekonomikou.

Právě rétorika namířená proti migrantům z jihu zřejmě nakonec rozhodla volby pro Trumpa. Není náhoda, že mexické peso od té doby drtivě oslabuje. V realu se ovšem bude muset snažit nakonec najít kompromis i Trump. Například ve dvou nejlidnatějších státech unie – v Kalifornii a Texasu – tvoří Mexičané skoro třetinu obyvatel a klíčový motor ekonomiky. Amerika se už bez nich dnes prostě neobejde. Třeba bude muset Trump nakonec také na oplátku mexickým úřadům poslat jako dárek nějakého toho legendárního zločince.

Tomáš Stingl

...pokud už jste požadovanou částku uhradili, přijmete prosím naši omluvu za vyhrožování smrtí a přejeeme vám příjemné prožití svátků.

Zpět v barevných devadesátkách

■ Po současných subkulturách v Kmenech a subkulturách sedmdesátých a osmdesátých let v Kmenech 0 přichází Vladimír 518 s Kmeny 90. Věnuje se letům devadesátým, která byla alternativnímu životnímu stylu mimořádně nakloněna.

Stanislav Šulc

Oceanisté, Vontové, bruslaři či skejťáci, squatterři a technaři, ale také skinheadi či anarchisté defilují ve třetí knize Kmeny, kterou spolu se silnou autorskou základnou vytvořil jeden z propagátorů subkultur u nás Vladimír 518. Po původní knize Kmeny, v níž se čtenář seznámil s aktuálními alternativními kmeny, a knize Kmeny 0 (počátky subkultur na našem území) došla řada na léta devadesátá. Tedy dekádu začínající 17. listopadem 1989, kdy se rozvolnily společenské i politické normy. Dekádu nakloněnou všemu ne-průměrnému, ne-normálnímu či ne-obyčejnému.

Na více než 800 stranách čtenář najde 25 kmenů, kterými se především mladí (ale nejen!) lidé snažili hledat své místo ve světě. Každý kmen představují autoři, kteří byli či stále jsou s danou subkulturou úzce spojeni. To se odráží také na stylistické rozmanitosti jednotlivých esejů a také rozhovorů, jež každou kapitolu uzavírají. Honza Vedral se v části věnované skinheadům snaží o objektivní stať, naopak Arnošt Novák ve stati o anarchismu míší objektivní přístup se subjektivními poznámkami. Záhadou zůstávají Vontové. Autor textu o nich podepsaný prostě K. využil deníkové formy, jež je strhující a zachycuje měnící se tvář Prahy, ale o samotné subkulturě daleko víc vypovídají doprovodné fotografie.

Obrazový materiál je však v tomto případě stejně cenný

jako texty. Ačkoli jde mnohdy o očekávatelné snímky (punkové koncerty, skejťáci v ulicích, demonstrace anarchistů či squatterů), důležité je, jak fungují jako celek. A to je zcela zásadní. Již samotné listování Kmeny 90 je procházka barevným světem, který tu kdysi existoval (a snad dál existuje). Je plný energie, kreativity, nápadů, snahy vyčlenit se z průměru. Navíc se na archívních snímcích mimoděk mění také Praha a další česká města, často i díky působení členů jednotlivých kmenů (graffiti, výtvarníci, divadelníci).

V neposlední řadě je právě tento díl Kmenů důležitý pro pochopení současného umění a popkultury. Aktéři jednotlivých subkultur se postupně

stali vydavateli, producenty, celebritami, z některých alternativních hnutí se staly dominantní proudy (rap). Postava samotného Vladimíra 518 dokazuje, jak lze propojit alternativní kořeny s uměleckým, mediálním i byznysovým úspěchem.

Kmeny 90 jsou mimořádnou knihou a povinnou četbou pro všechny generace. Jsou ukázkou, že i u nás existovala dekáda, kdy se lidé snažili nebýt „Děťmi prázdnoty“, o kterých Vladimír 518 rapuje ve stejnojmenné skladbě.

Fotogalerie na E15.cz

Vladimír 518 a kolektiv: Kmeny 90

Nakladatelství:

BiggBoss, Yinachi, 2016

Hodnocení: 100 %

Foto: čtk

PROPAGÁTOR SUBKULTUR. Vladimír 518 patří k nejvlivnějším postavám současné kultury.

O přátelství realitě navzdory

Iva Přivřelová

Jedna je zhýčkaná dcera z bohaté rodiny, která duševně nikdy pořádně nevyrostla, neustále mluví, ráda si vymýšlí a myslí hlavně na sebe. Druhá je křehká, smutná, zamklá bývalá striptérka, která myslí hlavně na svého ztraceného malého syna. Že se tak rozdílné ženy mohly potkat, zařídil italský stát, který obě umístil do psychiatrické léčebny na malebném venkově. Že se tak rozdílné ženy mohly přátelit, zařídil Paolo Virzi, režisér a spolusceňarista filmu Šíleně šťastná.

Tragikomedie, která se po představení na podzimním festivalu italského filmu dostala do běžné české distribuce, je velmi temperamentní film, plný křiku a emocí snímaných energickou kamerou, jehož hlavní protagonistka je často nesnesitelná. Valeria Bruni Tedeschiová by ovšem nebyla za roli energické, vrtošivé, manické lhářky nominovaná na Evropskou filmovou cenu jen tak bez důvodu. Ona i její kolegyně, režisérova manželka Micaela Ramazzottiová, dokážou své postavy naplnit bohatostí a barvitostí.

Jejich hrdinky jsou živoucí, složité osobnosti, s nedokonalým make-upem, účesem i povahami, k nimž není obtížné si postupně najít cestu. Zvlášť v druhé polovině, když spolu utečou ze sanatoria. Paolo Virzi příběh jejich nekonvenčního přátelství umí převyprávět uvěřitelně a empaticky.

Jeho soucitný, avšak nesentimentální snímek dobře balancuje mezi bláznivou komedií o touze po svobodě a dobrodružstvím

a melancholickým dramatem o vině, ztrátě a osamělosti. Šíleně

šťastnou poprvé diváci viděli na festivalu v Cannes loni v květnu. Odehrává se v létě 2014, předtím než italská vláda

podobná sanatoria zrušila, což film neopomene zmínit v závěrečných titulcích. Virzi v tomto filmu apeluje na pochopení a lidský přístup k druhým ve všech směrech.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Šíleně šťastná

(Itálie/Francie, tragikomedie, 116 minut)

Režie: Paolo Virzi

Hrají: Valeria Bruni Tedeschiová, Micaela Ramazzottiová

Premiéra: 19. ledna

Hodnocení: 70 %

Snímek balancuje mezi bláznivou komedií o touze po svobodě a melancholickým dramatem o vině a osamělosti.

Krátce

Úspěch českého tenoristy

Mladý český tenorista Petr Nekoranec zvítězil v pátek v jedné z nejvýznamnějších pěveckých soutěží, Mezinárodní soutěži Francesca Viñase pořádané v Barceloně. Kromě hlavní ceny Nekoranec udělil cenu pro nejlepšího tenora legendárnímu pěvcovi Plácido Domingo a další cenu český pěvec obdržel také od vedení divadla Teatro Real de Madrid.

Zemřel herec a dabér Michal Pavlata

Ve věku 71 let po dlouhé těžké nemoci zemřel herec, dabér, publicista a pedagog Michal Pavlata. Jeho nezaměnitelný hlas z něj udělal vyhledávaného rozhlasového a také dabingového herce. Namluvil tisíce rolí, například Michaela Winslowa v sérii Policejních akademií nebo pilota T.C. v detektivním seriálu Magnum. /čtk/

Fotoreportáž

2

4

3

1

NÁSTUP. Donald Trump (1) složil v pátek slavnostní přísahu a jako 45. americký prezident se svým doprovodem (2) zamířil k sídlu hlavy USA. Sledovaly ho při tom stovky tisíc lidí. Po inaugurační se s manželkou Melanií zúčastnil tří plesů (3). Den poté se manifestace za práva žen ve Washingtonu změnila v protest proti novému prezidentovi (4 a 5). Úřady zmiňují až pět set tisíc účastníků. Někteří se pokoušeli proniknout do Trumpova hotelu ve Washingtonu (6).

6

5